

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Provincie Noord-Brabant
Gedeputeerde Staten
Postbus 90151
5200 MC Den Bosch

4120019
DIV_STAN

BV / FPC

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2016-0000723988

Uw kenmerk

Contactpersoon
R. Anderson
06 515 688 02
rick.anderson@minbzk.nl
Financiële Regelgeving en
Toezicht
Bestuur & Financiën

Datum 5 december 2016
Betreft Begroting 2017 GS

Naar aanleiding van de mij toegezonden begroting 2017 en jaarstukken 2015 zend ik u een afschrift van mijn brief aan Provinciale Staten van uw provincie, waarin naast mijn besluit over de financiële toezichtvorm voor 2017, ook de overige toezichtbevindingen aan de orde worden gesteld.

In de brief aan Provinciale Staten deel ik mede dat ik van oordeel ben dat uw provincie voor het komende jaar met inachtneming van artikel 207, 1^e en 2^e lid, van de Provinciewet onder de repressieve toezichtvorm kan blijven. Dit betekent dat uw begroting geen goedkeuring van mij behoeft.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

T. Livius
Directeur Bestuur, democratie en financiën

Provincie Noord-Brabant
Provinciale Staten
Postbus 90151
5200 MC Den Bosch

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2016-0000723982

Uw kenmerk
Contactpersoon

R. Anderson
06 515 688 02
rick.anderson@minbzk.nl
Financiële Regelgeving en
Toezicht
Bestuur & Financiën

Datum 5 december 2016
Betreft Begroting 2017 PS

1. Inleiding en toezichtvorm voor 2017

Met deze brief informeer ik u over de financiële toezichtvorm voor 2017 en de overige toezichtbevindingen. Gedeputeerde Staten ontvangen een afschrift van deze brief. De door mij bij het financiële toezicht gehanteerde uitgangspunten en overige aandachtspunten wijken niet af van het kader dat voor de begroting 2016 is gehanteerd met uitzondering van de toets op het opnemen van meerjarige financiële kengetallen die in de begroting 2017 voor het eerst zijn voorgeschreven. Evenals vorig jaar zal ik bij mijn toetsing extra aandacht schenken aan de kwaliteit van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Naar aanleiding van de mij toegezonden begroting 2017 en jaarstukken 2015 deel ik u hierbij mede dat ik van oordeel ben dat uw provincie, net als de andere provincies, voor het komende jaar, met inachtneming van artikel 207, 1^e en 2^e lid, van de Provinciewet, onder de repressieve toezichtvorm kan blijven. Dit betekent dat uw begroting en de begrotingswijzigingen daarop geen goedkeuring van mij behoeft.

In deze brief ga ik achtereenvolgens in op de bevindingen over de begroting en meerjarenraming, het onderzoek naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en de overige financiële beheeraspecten.

2. Begroting en meerjarenraming

2.1 Inleiding

Het door mij gehanteerde toezichtcriterium structureel en reëel evenwicht gaat uit van een begrotingssaldo dat het resultaat is van uitsluitend structurele baten en lasten.

Om te kunnen vaststellen of dit het geval is, heb ik gebruik gemaakt van het door u opgestelde overzicht zoals dat is terug te vinden op bladzijde 208 in uw programmabegroting. Het structureel en reëel evenwicht wordt berekend door het begrotingssaldo na bestemming te corrigeren voor de incidentele baten en lasten,

inclusief de incidentele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Bij mijn oordeel over het begrotingsevenwicht betrek ik ook (de ontwikkeling van) het weerstandsvermogen en de vrije beleidsruimte.

2.2 *Beeld van uw provincie*

Ik ben van oordeel dat uw provincie voldoet aan het criterium van structureel en reëel evenwicht. Dit oordeel is gebaseerd op de risicogeoriënteerde toets van uw begroting en meerjarenraming. Die toets heeft geen bevindingen opgeleverd waaruit blijkt dat uw provincie niet over het genoemde evenwicht beschikt.

De omvang van de door u gepresenteerde reserves neemt in de periode 2017 tot en met 2020 toe van € 3.254 miljoen naar € 3.269 miljoen.

Ik constateer dat de begroting en meerjarenraming van uw provincie, zoals door u gepresenteerd, sluiten.

2.3 *Vereisten wet- en regelgeving*

De financiële begroting, de meerjarenraming en de paragrafen heb ik op hoofdlijnen getoetst aan de eisen die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daaraan stelt. Ik heb hierbij geen afwijkingen aangetroffen.

Bij besluit van 15 mei 2015 is het BBV gewijzigd in verband met de verplichte opname van financiële kengetallen in de begroting en jaarstukken. In uw begroting 2016 heeft u voor de eerste keer deze kengetallen gepresenteerd. Met ingang van de begroting 2017 is het vereist om de kengetallen op te nemen voor het begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren.

Voor Statenleden is het van belang dat ze de betekenis van de kengetallen begrijpen (zie ook <http://wetten.overheid.nl/BWBR0036853/>) en inzicht krijgen in de financiële positie van hun provincie. Een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie is daarvoor essentieel. De kengetallen dienen daarom van een toelichting te worden voorzien. De kengetallen in uw begroting zijn voorzien van een adequate toelichting.

Verder heb ik aan de hand van de jaarrekening 2015 geconstateerd dat uw provincie voor het jaar 2015 voldoet aan de Wet Normering Topinkomens (WNT).

2.4 *Aanbevelingen*

Hierna doe ik een aantal aanbevelingen voor met name de paragrafen die naar mijn oordeel de volledigheid, leesbaarheid, transparantie en informatiewaarde daarvan verder vergroten. Het is uiteraard aan u om te besluiten in hoeverre u deze aanbevelingen overneemt.

De paragraaf Weerstandsvermogen vermeldt een beschikbare en een benodigde weerstandscapaciteit. Deze bedragen zijn lastig te traceren aan de hand van de bijlagen en de bijbehorende passages uit de paragraaf Ontwikkelbedrijf en Grondbeleid. Het feit dat sommige voorzieningen als passiva worden opgevoerd, terwijl andere voorzieningen in mindering worden gebracht op de activa, bevordert de transparantie niet. Hoewel een en ander strookt met de geldende

wet- en regelgeving, zou een toelichting op de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit het inzicht vergroten.

Daarnaast heeft uw standpunt dat de benodigde weerstandscapaciteit voor sommige risico's binnen het ontwikkelbedrijf per definitie gelijk is aan de beschikbare weerstandscapaciteit het karakter van een doelredenering, die ik niet onderschrijf en die met het voorzichtigheidsprincipe niet van doen heeft. Voor de berekening van het weerstandsvermogen is het immers juist de bedoeling dat deze twee elementen onafhankelijk van elkaar worden berekend en vervolgens worden geconfronteerd met elkaar.

Hoewel een weergave van de ontwikkeling van de weerstandsvermogenratio zeer veel inzicht biedt, is een periodieke actualisatie van deze ratio wenselijk. Hoewel desgevraagd blijkt dat in de begroting 2015 een bandbreedte is vastgesteld voor deze ratio tussen 0.75 en 1.25, is het raadzaam (hoewel niet wettelijk verplicht) om deze bandbreedte jaarlijks te laten vaststellen. Het risicoprofiel van de provincie kan immers wijzigen.

Ik zou u in overweging willen geven de paragraaf Weerstandsvermogen te onderwerpen aan een kritische reflectie, waarbij de toegankelijkheid voor Provinciale Staten een centraal uitgangspunt dient te zijn. Hoewel de opzet van deze paragraaf ongetwijfeld in samenspraak met u tot stand is gekomen, lijkt het goed om nu te bezien in hoeverre deze paragraaf tegemoetkomt aan uw informatiebehoefte op dit terrein.

In de begroting 2017 wordt adequaat aandacht besteed aan verbonden partijen. Daarbij wordt soms wel snel geconcludeerd, dat de governance voldoet aan de voorwaarden, terwijl niet duidelijk is op basis waarvan deze conclusie getrokken worden. Desgevraagd wordt duidelijk dat de provincie wel degelijk aandacht besteed aan de vormgeving van een adequate governance structuur, maar ik geef u in overweging om deze activiteiten en de criteria die u daarbij hanteert te laten expliciteren in een eerstvolgende begroting. Het feit dat hier in eventuele andere nota's ook op wordt ingegaan, staat deze aanbeveling in het kader van de zelfstandige leesbaarheid niet in de weg.

Het gebruik van effect- en prestatie-indicatoren juich ik toe. De opgevoerde indicatoren roepen echter wel de vraag op in hoeverre de provincie nu daadwerkelijk kan sturen op deze indicatoren. Ik acht het raadzaam om in dit verband een onderscheid te maken tussen indicatoren waar de provincie invloed op heeft en indicatoren waar dat minder het geval is.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Dit jaar heb ik wederom extra aandacht geschonken aan de kwaliteit van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Deze acht ik betrekkelijk summier. Weliswaar wordt duidelijk welk bedrag in welk jaar is uitgetrokken voor wegen en provinciale gebouwen, maar niet duidelijk wordt in hoeverre nu alle kapitaalgoederen adequaat kunnen worden onderhouden en in hoeverre nu

Datum
5 december 2016
Kenmerk
2016-0000723982

daadwerkelijk geen sprake is van achterstallig onderhoud. Ik acht het raadzaam om hier in een begroting expliciet op in te gaan.

4. Overige financiële beheeraspecten

Voor mijn oordeel over uw rekening maak ik mede gebruik van de bevindingen van de accountant. Ik constateer dat de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid nog de nodige aandacht behoeft. De waardering van deelnemingen wordt aanvaardbaar geacht. Daarnaast stelt de accountant dat zijn aanbevelingen en bevindingen over het algemeen goed worden opgevolgd door de provincie.

Hoewel er voor 2017 geen individuele EMU-referentiewaarden zijn vastgesteld voor decentrale overheden, heb ik ook naar het EMU-saldo van uw provincie gekeken. Ik constateer dat het door u berekende EMU-saldo € 71,9 miljoen negatief bedraagt. Bij een structurele (meer dan 1 jaar) overschrijding van het EMU-tekort voor alle decentrale overheden tezamen op rekeningbasis (in 2017 min 0,3% van het Bruto Binnenlands Product), zullen er middels bestuurlijk overleg afspraken worden gemaakt over eventueel te nemen maatregelen. Op dit moment is deze situatie niet aan de orde.

5. Tot slot

Ik ontvang graag vóór 1 april 2017 uw reactie op deze brief.

Ik hoop met de vorenstaande opmerkingen u in staat te stellen tot een zo goed mogelijk oordeel over de begroting en meerjarenraming te komen.

Een afschrift van deze brief heb ik heden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

T. Livius
Directeur Bestuur, democratie en financiën